

PASKAIDROJUMA RAKSTS

**Valmieras novada pašvaldības 2023.gada ____ saistošajiem noteikumiem
Nr.____
“Par maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni Valmieras novadā”**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Informācija
<p>1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums</p>	<p>Atbilstoši juridiskās tehnikas prasībām, saistošos noteikumus izdod pamatojoties uz augstāka juridiskā spēka tiesību normas pamata (izdošanas tiesiskais pamats). Ņemot vērā, ka 2023.gada 1.jūnijā stājas spēkā grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (turpmāk - SPSPL), kas paredz 33.pantu izteikt jaunā redakcijā (ar 2023.gada 1.jūliju - SPSPL Pārejas noteikumu 53.punkts), mainās panta daļa uz kā pamata Valmieras novada pašvaldība (turpmāk - Pašvaldība) ir tiesīga noteikt maznodrošinātas mājsaimniecības sliekšni.</p> <p>SPSPL 33. panta ceturrtā un piektā daļa noteiks:</p> <p>“(4) Maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 80 procentiem no ienākumu mediānas, bet ne zemāku par šā panta trešajā daļā noteikto trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšni.</p> <p>(5) Minimālo ienākumu sliekšņu apmērus mājsaimniecībai aprēķina, piemērojot attiecīgajam ienākumu sliekšnim šādus koeficientus:</p> <p>1) pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā - koeficientu 1;</p> <p>2) pārējām personām mājsaimniecībā - koeficientu 0,7.”</p> <p>Ienākumu mediāna ir statistikas rādītājs, kas raksturo novērojumu, kas sagrupēti no zemākās vērtības līdz augstākajai, centra vērtību (sadalījuma viduspunktu). Tādējādi ienākumu mediāna nozīmē ienākumu, kas sagrupēti no zemākajiem līdz augstākajiem, viduspunktu (nevis vidējos ienākumus). Ienākumu mediāna uz vienu ekvivalento patērētāju ir kā atskaites punkts minimālo ienākumu sliekšņu noteikšanā sociālās aizsardzības jomā.</p> <p>Ievērojot minēto, ir sagatavots saistošo noteikumu projekts “Par maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni Valmieras novadā” (turpmāk – Saistošie noteikumi), kas piemērojams ar 2023.gada 1.jūliju un noteiks tikai maznodrošinātas mājsaimniecības sliekšni Pašvaldībā.</p> <p>Saistošajos noteikumos tiek paredzēta maznodrošinātā sliekšņa paaugstināšana no 340 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 238 euro pārējām personām mājsaimniecībā uz 1.variants 376 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 264 euro pārējām personām mājsaimniecībā, nosakot 60 procenti no ienākumu mediānas.</p> <p>2.variants 439 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 307 euro pārējām personām mājsaimniecībā, nosakot, ka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 70 procenti no ienākumu mediānas.</p> <p>Ienākumu mediāna 2020.gadā ir 626,57 euro un tā tiek piemērota ar 2023.gada 1.janvāri. Prognozētā ienākumu mediāna 2021.gadā, ko piemēros ar 2024.gada 1.janvāri, ir 685,78 euro.</p> <p>Maznodrošinātā sliekšņa paaugstināšana nodrošinās lielākam skaitam iedzīvotāju iespēju saņemt papildu atvieglojumus, kā, piemēram, ēdināšanas maksas atvieglojumus Pašvaldības dibinātajās izglītības iestādēs, nekustamā īpašuma nodokļa</p>

	atvieglojumu, atvieglojumu iegādājoties noteiktus medikamentus, labvēlīgākus maksas nosacījumus saņemot atsevišķus sociālās palīdzības pakalpojumus, iespēju saņemt pārtikas pakas u.c.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	<p>Noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu paredz izdevumu daļu.</p> <p>Analizējot datus uz 2023.gada 26.maiju, redzams, ka Pašvaldības iestāde "Valmieras novada Sociālo lietu pārvalde" (turpmāk - Pārvalde) maznodrošinātas mājsaimniecības statusu piešķirusi 203 mājsaimniecībām. No tā var secināt,</p> <p style="text-align: center;">I variants</p> <p>ka pie ienākumiem uz vienu personu robežā no 272,01 euro līdz 376 euro maznodrošinātas mājsaimniecības statusam uz 2023.gada 26.maiju atbilstību varētu noteikt aptuveni 445 mājsaimniecībām (līdzšinējo 203 mājsaimniecību vietā).</p> <p style="text-align: center;">II variants</p> <p>ka pie ienākumiem uz vienu personu robežā no 272,01 euro līdz 439 euro maznodrošinātas mājsaimniecības statusam uz 2023.gada 26.maiju atbilstību varētu noteikt aptuveni 698 mājsaimniecībām (līdzšinējo 203 mājsaimniecību vietā).</p>
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	<p>Saistošie noteikumi attiecas uz sabiedrībai nozīmīgas jomas regulējumu – pamatvajadzības, sociālā palīdzība.</p> <p>Saistošo noteikumu ietekmju vērtējums:</p> <p>3.1. sociālā ietekme – paredzama tieša ietekme, Saistošajos noteikumos noteiktā maznodrošinātā sliekšņa paaugstināšana nodrošinās vairāk iedzīvotājiem iespēju saņemt maznodrošinātas mājsaimniecības statusu un no tā izrietošos papildu resursus;</p> <p>3.2. ietekme uz vidi – nav tiešas ietekmes;</p> <p>3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību – pozitīvi vērtējama, jo vairāk personām būs iespēja saņemt normatīvajos aktos noteiktos atbalsta veidus mājsaimniecībām, kurām piešķirts maznodrošinātas mājsaimniecības statuss.</p> <p>3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā - nav tiešas ietekmes.</p>
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	<p>Lai saņemtu Saistošajos noteikumos noteikto maznodrošinātas mājsaimniecības statusu personai jāvēršas Pārvaldē.</p> <p>Lēmumu par statusa piešķiršanu, pamatojoties uz personas iesniegumu un kārtību kādā mājsaimniecības materiālā situācija tiek izvērtēta (atbilstoši Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumiem Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu"), Pārvalde pieņem viena mēneša laikā.</p> <p>Pārvaldes lēmumu vai lēmumu par atteikumu, Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Pašvaldības domē. Pašvaldības domes lēmumu Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>Saistošie noteikumi izstrādāti, lai noteiktu maznodrošinātas mājsaimniecības sliekšni Valmieras novada pašvaldībā.</p> <p>Saistošo noteikumu īstenošana neietekmēs Pašvaldībai pieejamos cilvēkresursus, jo nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide.</p>
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	<p>Saistošo noteikumu izpildē iesaistīta Pārvalde un Pašvaldības iestādes "Valmieras novada pašvaldības administrācija"</p>

	<p>sturktūrvienības “Dokumentu pārvaldības un klientu apkalpošanas centrs” un “Grāmatvedības nodaļa”.</p> <p>Nav paredzēta jaunu institūciju izveide vai esošo likvidācija, reorganizācija. Izpildei nepieciešami resursi tiek paredzēti Pašvaldības budžeta ietvaros.</p>
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Saistošo noteikumu izstrādes procesā notikušas sarunas ar Labklājības ministriju un Latvijas lielo pilsētu. Pārvalde izsūtījusi Saistošos noteikumus viedokļu sniegšanai biedrībai „Kristīgais žēlsirdības centrs”, Valmieras invalīdu biedrībai "ATSPĒRIENS" un biedrībai „VALMIERAS PILSĒTAS PENSIONĀRS”, viedokli par Saistošiem noteikumiem sniegusi biedrība „Kristīgais žēlsirdības centrs” norādot, ka maznodrošinātas mājsaimniecības sliekšņa celšana ir nepieciešama un to atbalsta.</p> <p>Atbilstoši Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā noteiktajai kārtībai saistošo noteikumu projekts publicēts Valmieras novada pašvaldības mājaslapā: www.valmierasnovads.lv, sadaļā “Sabiedrība”- “Sabiedrības līdźdalība”- “Publiskās apspriešanas”- “Saistošo noteikumu publiskās apspriešanas”.</p>

Domes priekšsēdētājs

Jānis Baiks